

Provkonstruktion

Årskurs: Gymnasiet

Ämne: Retorik

Tema: Retoriska Strategier

Syfte

Syftet med provet är att bedöma elevernas förståelse av retoriska strategier och deras förmåga att tillämpa dessa i både analys och framställning. Provets fokus ligger på att förstå hur ethos, pathos och logos fungerar och kan användas för att övertyga en publik.

Koppling till styrdokument

Centralt innehåll

“Eleven ska kunna använda och förstå olika retoriska strategier i sina egna och andras texter samt kunna analysera deras effekt och betydelse i argumentation.”

Kunskapskrav

Provets koppling till kunskapskraven utgår ifrån att eleven ska kunna:

- Beskriva och visa förståelse för retoriska strategier i texter.
- Analysera och bedöma effekten av olika retoriska medel.
- Tillämpa retoriska strategier i egen textproduktion.

Prov

Faktafrågor

1. Vad innebär ethos i retorik?

- A) Innebörden av en idé
- B) Talets struktur
- **C) Talarens trovärdighet**
- D) Publikens reaktion

2. Vilken funktion har pathos?

- A) Logiska argument

- **B) Känsломässig påverkan**
- C) Talarens auktoritet
- D) Textens innehåll

3. Vad står logos för?

- A) Känslor som påverkar
- **B) Logik och rationella argument**
- C) Berättande av personliga erfarenheter
- D) Allt som rör talare

4. Hur kan retoriska strategier identifieras i en text?

- **A) Genom att analysera språket och stilen**
- B) Genom att studera publikens reaktioner
- C) Genom att fokusera på talarens namn
- D) Genom att endast läsa texten en gång

5. Vad är en effektiv retorisk strategi?

- A) Att använda fackspråk
- B) Att vara långrandig
- C) Att vara oberörd i sitt tal
- **D) Att väcka känslor och engagemang**

6. Vilken av följande är en kroppslig del av ett tal?

- A) Inledning
- **B) Huvuddel**
- C) Avslutning
- D) Sammanfattning

7. Vilket av följande exempel visar användning av logos?

- A) Berätta en emotionell historia
- **B) Presentera statistik eller fakta**
- C) Använda retoriska frågor
- D) Kalla till handling

8. Varför bör en talare blanda retoriska strategier?

- **A) För att tilltala olika delar av publiken**
- B) För att låta som en expert
- C) För att vara kortfattad
- D) För att öka talets längd

9. Hur påverkar ethos publiken?

- A) Genom att skapa sarkasm
- B) Genom att framkalla skratt
- **C) Genom att etablera förtroende**
- D) Genom att förvirra

10. Vilken strategi kan öka publikens engagemang mest?

- A) Ethos
- **B) Pathos**
- C) Logos
- D) Ingen av dessa

11. Vad är det centrala i ett retoriskt tal?

- A) Talaren
- **B) Budskapet**
- C) Publikens historik
- D) Taktik

12. Vilka av följande faktorer bör en talare överväga?

- A) Talarens klädval
- **B) Publikens förväntningar**
- C) Konferenslokalen
- D) Hur länge talet ska vara

13. Vad kan en retorisk fråga användas för?

- A) Att förvirra publiken
- **B) Att involvera publiken i tanken**
- C) Att undvika svar
- D) Att avsluta en presentation

14. Vad kännetecknar en effektiv avslutning av ett tal?

- A) Att upprepa all information
- **B) Att sammanfatta huvudpunkterna**
- C) Att avsluta abrupt
- D) Att ta bort alla poänger

15. Vad betyder det att anpassa sitt tal till publiken?

- A) Att prata längre
- **B) Att justera språk och innehåll efter publikens intressen**
- C) Att ignorera publikens individuella reaktioner
- D) Att vara oförberedd

Resonerande frågor

1. Diskutera hur ethos kan påverka publikens uppfattning av ett tal.

Syftet är att ge elever möjlighet att visa djup förståelse av ethos och dess betydelse.

2. Reflektera över hur känslor (pathos) kan användas i politiska tal.

Denna fråga inbjuder till en analys av effektiva tekniker inom politisk retorik.

3. Hur kan man kombinera ethos, pathos och logos för att skapa ett övertygande tal?

Eleverna får möjlighet att visa förståelse för synergier mellan strategier.

4. Ge exempel på hur olika kulturer använder retoriska strategier i sina tal.

Denna fråga möjliggör en bredare analys och kulturell jämförelse.

5. Vilken roll spelar berättande i retoriska strategier?

Eleverna får diskutera storytelling och dess retoriska kraft.

6. Reflektera över din egen erfarenhet av att använda retoriska strategier i skriftlig form.

Denna reflektion kan visa hur eleverna kopplar teori och praktik.

7. Hur kan retoriska strategier påverka sociala förändringar?

Eleverna får analysera retorikens kraft i sociala sammanhang.

8. Diskutera skillnader mellan retorik i olika medier (tal, text, digitalt).

Denna fråga ger utrymme för att undersöka medieanpassning av retorik.

Bedömning

Provets betyg baseras på följande poängsystem:

- Faktafrågor: 1 poäng för varje rätt svar, totalt 15 poäng möjliga.
- Resonerande frågor: 3 poäng för varje komplett och insiktsfull analys, totalt 24 poäng möjliga.

Poängkrav för betyg:

- E: Minst 8 poäng totalt.
- C: Minst 12 poäng totalt, varav minst 3 poäng från resonerande frågor.
- A: Minst 18 poäng totalt, varav minst 5 poäng från resonerande frågor.

Tags: [Gymnasiet](#), [Retorik](#)